

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Popoln preokret v Londonu Namestu svetovne evropske konferenca

Zaradi postopanja Amerike je zavladal na svetovni gospodarski konferenci popoln zastoj — Namestu gospodarskih problemov se razpravljajo v prvi vrsti politični problemi

London, 21. junija. Ker so pogajanja med glavnimi emisijskimi bankami glede stabilizacije valute ostala doslej brezuspešna, je sedaj po odhodu predsednika ameriške delegacije Harrisa nastal na svetovni gospodarski konferenci popoln zastoj. Pogajanja o stabilizaciji valut so prekinjena, prav tako pa počivajo tudi vsa pogajanja glede ostalih problemov, ki so s tem v zvezi. V konferenčnih krogih, zlasti pa pri francoski delegaciji, je opažati zaradi tega zastoja naraščajoče vznemirjenje. »Daily Telegraph« poroča, da bo Macdonald kot predsednik konference sklical danes na razgovor vse voditelje posameznih konferenčnih komisij in odborov ter se z njimi posvetoval, kaj naj se zgodi, ako ne bo mogoče doseči niti začasnega sporazuma o stabilizaciji valut.

Francozi za odgoditev konference

Po informacijah lista je bilo s strani francoske delegacije sprovedeno vprašanje, ali ne bilo bolje, da bi se konferenca za nekaj časa sploh odgodila. Vsekakor pa vlada v konferenčnih krogih

mnenje, da bo treba iskati za primer, da bodo Zedinjene države vztrajale pri svojem rezerviranem stališču, vsaj sporazum med evropskimi državami glede skupne stabilizacije evropskih valut ne glede nato, kaj bo storila Amerika. Predstavniki evropskih emisijskih bank so imeli že včeraj popoldne v prostorih angleške narodne banke ločeno sejo, na kateri so se bavili s tem vprašanjem.

Evropska fronta večno jasnejša

To vedno bolj pesimistično razpoloženje na svetovni gospodarski konferenci pa daje na drugi strani vedno več poudarka za razmišljanje o raznih drugih načrtih, ki naj bi pripomogli k sanaciji gospodarskih prilik v Evropi. Zaradi sebičnega postopanja Amerike se londonska gospodarska konferenca vedno bolj pretvarja v evropsko konferenco, ki se za kulisami bavi ne samo z gospodarskimi in finančnimi, marveč tudi s političnimi problemi. Diplomati posameznih držav si znova prizadevajo uresničiti svoje načrte.

šati njen gospodarski položaj do sosednjih držav. Delegati balkanskih držav so predloge dr. Beneša sporili svojim vladam ter dobili navodila, naj takoj pristopijo k podrobnim razgovorom in pogajanjem.

»Morning Post« sklepa iz tega, da je načrt za nameravano carinsko unijo, ki bi poleg držav Male antante obsegala vse balkanske države, Avstrijo, Madžarsko, Poljsko in baltske države ter bi tako predstavljala vzhodno in srednje-evropsko carinsko unijo, zrel za zaključna pogajanja. Če svetovna gospodarska konferenca ne bo rodila nič drugega, kakor ustanovitev te carinske unije v duhu sodelovanja po zgledu Male antante, bo londonska konferenca, vsaj kar se tiče Evrope, rodila koristne sadove. Taka carinska unija bi mogla postati predhodnik Briandove Panevrope.

Amerika odgovorna za neuspeh

Pariz, 21. junija. AA. Snotnji »Temps« prinaša uvodnik o stanju, ki je vanj zašla londonska gospodarska konferenca. Pisanje »Tempsa« se domala popolnoma sklada s pisanjem današnjega »Timesa«, ki zvrta krivdo za take razmere na londonski konferenci na zadržanje ameriške delegacije v vprašanju stabilizacije valut in carinskih tarif ter na stališče USA v vprašanju vojnih dolgov.

»Temps« dalje izraža začetno nad nacinom nastopa ameriške delegacije v Londonu. Med tem ko pošilja državni tajnik in šef delegacije G. Hull, piše »Temps«, predsednik gospodarske komisije Colijn spomenico, v kateri predlaga, naj se vse carinske tarife znižajo za 10% — govori drugi član ameriške delegacije, senator Pittman, odkrito proti Hullovemu predlogu in celo zanika obstoj takšnega predloga kot uradnega predloga ameriške delegacije. Dobro bi bilo vendarle vedeti, kdo prav za prav predstavlja ameriško delegacijo na londonski konferenci. Njen šef G. Hull je očitno pobilasčen govornik v imenu washingtonske vlade, katere odgovorni zastopnik je kot državni tajnik. G. Pittman pa se zdi, da kot predsednik senatskega odbora za zunanje zadeve nastopa v imenu večine kongresa. In naposled so tu še nekateri drugi ljudje, ameriški izvedenci, ljudje, ki uživajo osebno zaupanje predsednika Roosevelta in ki nastopajo tako, kakor da konferenco na podlagi neklih posebnih instrukcij Bele hiše neodvisno od delegacije, ki jo vodi G. Hull.

Na koncu svojega članka »Temps« pravi, da je londonska gospodarska konferenca, če ameriška delegacija ne izpremeni svojega dosedanjega nastopanja, obsojena na neuspeh.

Avstrija v luči nemškega tiska

Berlin, 20. junija. AA. Wolffov urad poroča: V berlinskih političnih krogih niso bili posebno presenečeni, ko so zvedeli za prepoved nacionalno-socialistične stranke v Avstriji, ker so dogodki zadnjih tednov pokazali, da se Dollfusova vlada pripravlja na tak ukrep. Avstrijske oblasti so, ne da bi imele v rokah kakšen dokaz, izjavile, da so nacionalni socialisti odgovorni za atentate v Inostu, na Dunaju in v Kremnu, da so tako moge izdati ukrepe proti njim. Nacionalni socialisti so že večkrat izjavili, da to nikakor ni res, in so sami najstrožje obsodili vsako nezakonito dejanje. Avstrijska vlada se je pa v zvezi temu odločila prepovedati nacionalnim socialistom vsako delovanje v Avstriji in razpustiti njihove organizacije, o čemer je nemogoče danes reči, kakšne posledice utegne še imeti. Gotovo je le to, da pohoda nacionalnih socialistov taki ukrepi ne bodo mogli zadržati.

Mednarodni kongres za upravno znanost

Dunaj, 20. junija. S. Dopoldne je bil svetovno odprt V. mednarodni kongres za upravno znanost, pri katerem sodelujejo zastopniki 28 evropskih in izvenevropskih držav, skupno približno 500. K otvoritvi je prišel tudi diplomatski zbor, člani avstrijske vlade in mnogo drugih zastopnikov javnega življenja. Kongres je otvoril predsednik mednarodnega inštituta za upravno znanost dr. Jose Gascon y Marin.

Poskušen samomor in težka nesreča

Iz Gruberjevega prekopa rešena obupanka. — Dva otroka pod vozom

Ljubljana, 21. junija. Ponoči okrog 1.30 se je vračal ključavničar Ivan Grdadolnik ob obrežju Gruberjevega prekopa domov v Hradskega vas. Ko je prispel blizu zatvorskega, je nenadoma začel iz vode klice na pomoč. On in železniški čuvaj France Pajk sta pohitela k vodi, kjer sta opazila neko žensko, ki jo je voda naglo gnala proti zatvorski. Še malo in nesrečnica bi bila izgubljena. Grdadolnik ni pomišljal niti za hip, naglo je sklenil suknič in skočil v vodo. Po obupni borbi z valovi in močnim tokom vodo se mu je posrečilo mladenko pograbiti in oteži z objema smrti; s Pajkovo pomočjo jo je potegnil na suho. Nato jo je prenesel na svoj dom, kjer ji je nudil vsoto potrebno pomoč, nato pa obvestil policijsko stražnico na Poljanah.

Policija je ugotovila, da gre za 18letno služkinjo Pavlo J., stanujočo v Gorupovi ulici št. 12, doma iz Senovega pri Rajhenburgu. Bila je že del časa brez posla in je okrog polnoči blizu Spice skočila v Gruberjev kanal. Narasla voda jo je naglo nesla naprej. Davi so našli ob obrežju njen klobut, ročno torbico in šal. Njeno stanje se je zboljšalo in je upati, da bo okrevala. Junaški čin Ivana Grdadolnika, ki je tvegal življenje ter rešil mladenko gotove smrti, zasluži vse priznanje.

Na lžanski cesti se je pripetila nenavadno težka nesreča, katere žrtev sta postali 15mesečna Judita in 3letna Marija Zelinskova, hčerki Adolfa in Marije Zelnik z lžanske ceste 106. Otroka sta se kmalu po 8 neopaženo izmuznila iz hiše ter se igrala na cesti. V tem hipu je pridrvel od lga proti mestu zapravljenček mesarja J. S. Voznik je menda šele v zadnjem hipu

opazil igrajoča se otroka in ni mogel več ustaviti konja. Konj in voz sta šla čez obe deklici, ki sta obležali s težkimi poškodbami na kraju nesreče.

O dogodku je bila obveščena stražnica na Dolenjski cesti, ki je takoj poklicala reševalno postajo na pomoč. Reševalni avto je prepešal deklici v bolnico. Juditi je tekla kri iz nosa in ust, ugotovili so tudi, da ima počeno lobanjo, dočim toži Marija o notranjih bolečinah. Stanje male Judite je zelo resno.

Policija je uvedla preiskavo, da ugotovi, kdo je kriv nesreče, vsekakor je pa značilno, da se voznik ni znebil za svoji žrtvi in je dirjal kar naprej.

Na Šmartinski cesti je blizu Sv. Križa nepreviden kolesar včeraj povozil Justino Nagličevo, hčerko stažlike državnih železnic. Otrok si je zlomil desno nogo in so ga morali prepešati v bolnico.

Anton Mazi, sin dninarice iz lške, je doma zvrnil nase posodo kroga in se oparil po prsih in trebuhu. Opekline so precej nevarne in je njegovo stanje resno. Mizarju Janezu Zupanu iz Trstenika pri Predvorju je nekdo vrzel kamen v glavo in ga precej poškodoval. V bolnico je moral tudi Ivan Potončar, sin posestnika iz Bečaja, občina St. Vid pri Cerklju, ki ga je nekdo udaril s takšno silo po desni nogi, da mu jo je natolil.

Policija je aretirala pekoveškega pomočnika Marka Banušiča iz Bosne, ki je prodajal preprog Džafarju Hudsadiču za časa velesojma ponovno 6 preprog v vrednosti 2500 Din, ki mu jih je ta izročil v prodajo. Marko je pobegnil na Hrvaško in preproge prodal, zdaj se je pa vrnil v Ljubljano, kjer so ga prišli.

Otvoritev sokolske razstave

Ljubljana, 21. junija.

Davi ob 10.30 je bila na velesojmu slavnostna otvoritev razstave, ki nam ob 70letnici Ljubljanskega Sokola prikazuje vse njegovo ogromno delovanje od prvih početkov skozi boje in težave do današnjih veličastnih zmag. K otvoritvi so se razen zastopnikov SKJ, podstarosta br. Engelberta Gangla, načelnice S. Skalarjeve in zastopnikov vseh ljubljanskih edinic ter slavnostnega in žetnega odbora zbrali tudi zastopniki COS I. podstarosta br. Truhla in konzul inž. Sevrčik, odborniki Češkoslovaško-jugoslovenske lige ter Češke Obce, bansko upravo je zastopal pomočnik bana dr. Pirkmajer s soprogom, ki je obnem zastopal tudi Jadransko stražo, za mestno občino je prišel sam župan dr. Dinko Puc, velesojem sta zastopala predsednik Ivan Bonač z direktorijem dr. Dularjem, nadalje je bil prisoten upravnik policije Kerševan in mnogo drugega odličnega občinstva.

Aranžer razstave br. Ahčin je svoj govor naslovil na starostu Ljubljanskega Sokola br. Kajzelja, češ, naj sprejme matica jugoslovenskega sokolstva razstavo kot jubilejni dar, obenem je pa pozval brate in sestre, naj razstavo dopolne s še drugimi spomini, obenem je pa izpodbujal tudi druga društva, naj zbrajo vse spomine o razvoju svojih društev, da dobimo jasno sliko zgodovine našega pomolnega sokolstva. Starosta br. Kajzelj se je predvsem zahvalil za bogati dar in pozdravil zastopnike bratskega češkoslovaškega naroda in vse naše dostojanstvenike ter z navdušenimi besedami proglasil razstavo za odprto. Ko so se navzoči fotografirali, so si pod vodstvom staroste br. Kajzelja in br. Ahčina ogledali v resnici najpomolnejšo razstavo dosedanjega sokolskega dela ter o njej izrazili svoje največje občudovanje.

Kartel tovarnarjev čevljev

Ljubljana, 21. junija.

K notici, ki smo jo pod istim naslovom priobčili dne 19. t. m., smo prejeli z dobro poučeno strani sledeče pojasnilo: Mnenje, da pomeni okrožnica tovarnarjev čevljev z dne 20. aprila t. l., ki naznanja enake prodajne pogoje, ustanovitve ali oboje kartela onih tovarnarjev, je neutemeljeno. Okrožnica zgolj sporoča sklep, da se v bodoče vrši dobava čevljarških izdelkov samo pod določenimi plačilnimi pogoji. Pri takojšnjem plačilu ob prejemu blaga, a najkasneje 14 dni po izdani fakturi, se dovoli popust (ekonto) po 4%; pri plačilu v 3 dneh popust 2%; pri plačilu roku preko 30 dni do 90 dni se vrši dobava samo proti akceptu. Plačilni roki preko 90 dni se ne dovolijo.

V resnici je dandanev za vse trgovsko poslovanje najvažnejše vprašanje, kako priti do plačila za storjeno dobavo. Izredni ukrepi, izdani v slednjih mesecih, so po-

vzročili izvestno neorijentiranost, in male je manjkalo, da se ni popolnoma pozabil na potrebo plačila prejetega blaga. V interesu gospodarskega življenja se mora vzdržati natečaj, da je treba prejetega blaga plačati.

V tem pogledu naj navedemo iz poročila uglednega industrijskega podjetja nekatere zelo zanimive podatke. Poročilo pravi, da se je denarna kriza razvijala hitreje kot so se mogli prilagoditi kupniški pogoji, zlasti pa hitreje, nego so se mogli izterjati zapadli zneski. Izgube podjetja radi insovelven prikazujejo sledečo sliko, v kateri je iznos onih izgub radi primerjave za leto 1930 izkazano z indeksom številko 100. Indeksne številke izgub po insolventnih zadržanih za l. 1929 — 46, za l. 1930 — 100, za leto 1931 — 75, za leto 1932 — 117 in za l. polletje 1933 — 7. — Leto 1929 je bilo še kolikor toliko normalno. Leto 1930 je prišel prvi znaten val izgub. Leto 1931 se v znižani indeksi številki že pozna previdnejši kreditiranje. V letu 1932 se je okolištil z zakonom o poravnanju izven stečaja, kdor je sploh mogoč. Firme, ki so še včeraj veljale za prvostenske, so se danes položile. Od zagrebških grostov predmetna stroške se ni obdržal niti eden, ves ostali državni teritorij je zelo slab, izjemno deli še dravska banovina, kjer se še najde trgovska morala.

Toliko v pojasnilo. Kot rečeno ni govora o kartelu tovarnarjev čevljev, marveč gre zgolj za ureditve plačilnih pogojev, s katero niso prizadeji nikaki drugi poslovni odnosi, seveda tudi ne ene čevljarških izdelkov.

Odmev v nemškem tisku

Berlin, 20. junija. Š. Narodno-socialistični organ »Völkischer Beobachter« se bavi v daljšem članku s prepovedjo narodno-socialistične stranke v Avstriji. Med drugim pravi, da je s tem dosegel svoj višek protihitlerjski pokret, ki je poln mržnje in ki ga vodijo združeni klerikalci, židje in marksiisti. Avstrijski narod, ki je daleč od vsake take mržnje plačanev, hasburške klike, ki jo financirajo židje, se bo nedvomno prebudil in dal izdajalcem zaslužni odgovor. Borba se ne bo nehala, dokler izdajalec Dollfus in vsa njegova družba ne bo izgnana iz Avstrije. Avstrija za mora prebuditi in tedaj se bo končala avstrijska centrunaška stranka, to je Dollfusov krščanski socializem.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2307.68—2318.99, Berlin 1360.14—1370.94, Bruselj 801.63 do 805.57, Curih 1108.35—1113.85, London 194.75—196.36, NewYork ček 4647.15 do 4676.41, Pariz 225.88—227, Praga 170.79 do 171.65, Trst 300.18—302.58 (premijsa 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem kilingu 8.86.

Inozemske borze.

Zürich, 21. junija. Pariz 20.38, London 17.50, NewYork 421 in pol, Bruselj 72.32 in pol, Milan 27.12 in pol, Madrid 43.90, Amsterdam 208.20, Berlin 122.90, Dunaj 57.50, Praga 15.41, Varšava 58.65, Bečarska 3.08.

Italijani predlagajo obnovo avstrogrske monarhije

S tem naj bi se preprečila priključitev Avstrije k Nemčiji — Predpogoj je sporazum med Francijo, Italijo in Jugoslavijo odnosno Malo antanto

Največjo pozornost vzbujata zlasti dva načrta, od katerih prvi je bil sprožen z italijanske strani in se nanaša na stabilizacijo prilik v Srednji Evropi v cilju preprečenja priključitve Avstrije k Nemčiji.

O tem načrtu obširno razpravlja v današnjem »Echo de Paris« znani francoski novinar Pertinax, ki je običajno zelo dobro poučen o vseh zakulisnih zadevah Evrope. Pisec razmotriva o francosko-italijanskih odnosih s stališča pakta vvelisil in v zvezi s tem pripisuje francoskemu zunanjemu ministru Paulu Boncourju idejo, o kateri pravi, da se zdi zelo nevarna.

Ta ideja obstoji v tem, da se dá Mussoliniju možnost izvedbe njegovega načrta, ki se zanj zelo zavzema, to je združitve Madžarske z Avstrijo, ali z drugimi besedami, obnove bivše avstrogrske monarhije v manjšem merilu. Pri zagovarjanju te svoje ideje navaja g. Mussolini kot glavni argument, da bi združitve Madžarske z Avstrijo napravila konec vsem načrtom o zanišusuc.

Toda ta argument, nadaljuje Pertinax, se nam ne zdi posebno tehten, ker bi se po združitvi Madžarske z Avstrijo

ti dve državi še bolj suženjsko ravnale po direktivah, ki bi jih dobivale iz nemške prestolnice. Tako se je na primer danes pod pritiskom hitlerjevkega terorja v Avstriji ponovno začel pojavljati avstrijski patriotizem, in ta patriotizem bo madžarski premijer Gömbös, ki se je te dni mudil v Berlinu, z zvezo s fašistično Madžarsko težko zadržal. Ni dvoma, da sta danes Budimpešta in Dunaj, da bi razbila blok Male antante in dosegla čim večjih koristi, bolj kakor kdaj prej pripravljena slepo pokoriti se nadvladi Nemčije. Zato upamo, da bo g. Daladier preprečil izvedbo smelih idej svojega neopreznega tovariša.

Trojni sporazum Francija—Italija—Jugoslavija

Na koncu Pertinax naglašja, da bi se moralo likvidiranje francosko-italijanskih težkoč začeti s tem, da se pogodba z Jugoslavijo iz leta 1927 pretvori v trojni sporazum med Francijo, Italijo in Jugoslavijo. Sklenitev takega trojnega sporazuma, zaključuje Pertinax, bi pregnala v Italiji strah zaradi naših sedanjih zvez z Beogradom. To mora biti smer in cilj naše zunanje politike.

Carinska unija od Jadrana do Baltika

Senzacionalna akcija Male antante — Razgovori, ki jih vodi dr. Beneš, so že dozoreli za konkretna pogajanja

Drugi načrt, ki je vzbudil še mnogo večjo pozornost in ki je po zatrjevanju poučenih krogov že dokaj dozorel, se nanaša na ustanovitev carinske unije, ki bi segala od Jadranskega pa preko vse Evrope do Baltskega morja. »Morning Post«, ki se obširno bavi s tem načrtom, s poudarkom naglašja, da je ta načrt, kakršne so se pokazale prilike na svetovni gospodarski konferenci, docela izvedljiv.

V zvezi s tem načrtom je akcija, ki jo je sprožil v imenu Male antante češkoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš, po informacijah lista dovedla že do konkretnih razgovorov in pogajanj. Dr. Beneš je imel zadnje dni obsežne razgovo-

re s predstavniki vseh v poštev prihajajočih držav, predvsem pa s Poljsko. Ta načrt sloni v prvi vrsti na političnem in gospodarskem sodelovanju Male antante v zvezi s sklepi praške konference, na kateri je Mala antanta izrečno naglasila, da ni sama zase zaprta organizacija, marveč da je v duhu mednarodnega sodelovanja vsem državam, ki zastopajo enako stališče, dostopna.

Poljska je že dala svojo pristane k načrtu za ustanovitev predlagane carinske unije. Prav tako je dr. Beneš stopil v stike s predstavniki Avstrije in Madžarske in se je tudi s te strani izrazila pripravljenost za sodelovanje. Madžarska je stavila samo pogoj, da se mora najprvo izboljši-

Češkoslovaški naraščaj na Gorenjskem

Ljubljana, 21. junija. V ponedeljek je odpotoval češkoslovaški naraščaj z manjšimi oddelki jugoslovenskega sokolskega naraščaja s posebnim vlakom na Bled in v Bohinj. Na ljubljanskem kolodvoru je bilo izredno živahno, saj so vozili že posamezni vlaki sokolsko mladino domov. Na kolodvoru se je zbralo mnogo Sokolov in občinstva, da se poslovijo od bratskega češkoslovaškega naraščaja, ki je s svojim prihodom v Ljubljano na mah pridobil največje simpatije ljubljanskega prebivalstva. Transport je vodil po navodilih zletnega odbora br. Poharc. Na kolodvor so prišli tudi brat Truhlar, Havel in Kepel, ki so se prisrčno poslovili od svojega naraščaja ter mu želeli srečno pot v domovino.

Kmalu je vlak odpeljal proti Gorenjski in želja vseh češkoslovaških naraščajnikov ter naraščajnic je bila, da čim prej vidijo biser Slovenije — divni Bled z njegovo krasno okolico. Za Škofjo Loko se je nebo zjasnilo in nastopilo je najkrajše poletno vreme. Prvi bratski sprejem je bil v Kranju, vse mesto je bilo v zastavi, na peronu pa je bilo zbrano članstvo, naraščaj in deca v sokolskih krojih. Zadržalo je navdušeno vzklikanje in medsebojno pozdravljanje. Čim je izstopil vodja ekspedicije br. Vanek, so mu prihiti na prosto in ga pozdravili predstavniki oblasti, sokolstva in društev. Prvi je izrekel dobrodošlico starosta kranjskega Sokola br. Stane Završnik, nato sreski načelnik dr. Ogrin, v imenu jugoslovenske-češke slovanske lige br. Sirc in za Češko Besedo v Kranju br. inž. Emer. Za pozdrave se je zahvalil br. Vanek.

Po kratkem postanku je med burnimi ovacijami odpeljal vlak proti Jesenicam, kjer je bil češkoslovaškemu naraščaju prirejen triumfalni sprejem. Tu je govoril za sokolsko društvo na Jesenicah starosta br. Šega, a br. Kučina se je priključil izletnikom, da jih spremi do Blejske Dobrave, kjer je bil zopet prirejen bratski sprejem in pozdrav. Vse je bilo v zastavi in celo z vsakega zvonika je vihrala državna trobojnica v pozdrav češkoslovaškim gostom. Tu je češkoslovaški naraščaj izstopil ter po kratkih pozdravih odšel skozi Vintgar na Bled, ki ostane izletnikom v trajnem spominu. Na Bledu so se razšli po hotelih, po obedu pa napravili izlete s čolni po jezeru in na otok. Tu se je poslovil od bratov Čehov br. Poharc, ki jih je povsod spremljal od Maribora v Ljubljano in na Bled. Zvečer je bila skupna večerja, pri kateri so izrekli predstavniki Bleda več bratskih napitnic in zdravic. Drugi dan so napravili naraščajniki in naraščajnice izlet v Bohinj, da si ogledajo še te krasote slovenske zemlje. Vsi so bili v bivanju v naši domovini izredno zadovoljni ter ne morejo prehaliti gostoljubnosti, ki so je bili deležni v tem kratkem času med brati Jugoslovenci.

Češkoslovaški Sokoli na zletu

Iz čeških listov posnemamo, da se je prijavilo za I. pokrajinski zlet SKJ v Ljubljani toliko češkoslovaških Sokolov, da so morali namestu prvotnega enega pripraviti štiri posebne vlake. V Ljubljano se odpelje nad 3.000 češkoslovaških Sokolov in Sokolic. Jugoslovenske železniške legitimacije in zletne znake dobe udeleženci zleta na jugoslovenski meji. Posebni vlaki odpeljejo iz Prage v soboto, iz Brna pa v ponedeljek. V Ljubljano pripravi prvi vlak s češkoslovaškimi Sokoli v nedeljo ob 16.46.

Gostovanje znamenite pevke Ade Sarijeve

Snočnja uprizoritev »Brivca sevilskega« je bila odlična. — Velik večer Sarijeve in Primožiča

Ljubljana, 21. junija. Slučaj je hotel, da so se pravkar vrnili naši poslanci in senatorji s potovanja po Poljskem in prinesli domov vtiske, o katerih se izjavljajo, da so nepopisno krasni in mogočni. V Ljubljani pa smo snoči poslušali poljsko pevko o kateri takisto soglasno trdimo, da nam ostane njena omamno imponujoča umetnost nepozabna in da je višek ki smo ga sploh kdaj čuli v koloraturni pevski stroki.

Gospa Ada Sarijeva je nastopila v partiji Rozine Rossinijevega večno očarljivega »Brivca sevilskega«. Rozina padaja od začeta do zaključka kot živo poredno, hudo mušno zaljubljenko silne volje, a ostaja pri tem vendar popolna dama. Njena igra je polna akcije in niti trenutek ni prazen; svojo ulogo doživlja močno in vpliva na okolico sugestivno. Zato je bila predstava prav izredno razgibana, in so vsi sodelujoči podajali v vsakem pogledu do skrajnosti vse, ter smo imeli predstavo, ki je bila zares vzgledna.

Predstava je bila izrežirana po prvotni zasnovi, po originalu, v štirih dejanjih in deloma z uporabo stare oblike recitativov. Zaradi te zelo zanimive izpremembe je imel g. direktor Polič kot režiser in sodirigent dovolj posla na odru in za dekoracijami, predstavo pa je dirigiral kakor vselej spretno, krepko in živo g. kapelnik Nefat. Valje le kratke izkušnje se je vršila predstava, vsekoli po intencijah slavne gosta, gladko in brez najmanjšega izpodtiklaja. Mnogo prizorov je bilo podanih čisto nanovo, vsi pa so bili polni kretanj,

drugi pa v nedeljo ob 17. O pridu drugih dveh posebnih vlakov v Ljubljano češki listi še nimajo poročili.

Vozne olajšave po zletu

Prometno ministertvo je z naknadno odredbo spremenilo popust za izlete, ki je bil objavljen v navodilih za zlet na strani 14 (točka 4). Po glavnih zletnih dneh v Ljubljano za posamezne zlete od 29. junija do vključno 31. julija na železnici naslednji popusti:

1. Inozemski Sokoli lahko kupijo za posamezna potovanja na odhodni postaji na podlagi potrdila uprave sokolskega zleta v Ljubljani, do se udeležili zleta, celo vozno karto, ki velja za brezplačen povratek do postaje, ki je karto izdala. Vračajo se lahko po drugi poti, ako je ta pot krajša od vožnje tja.

2. Ako garantira zletni odbor, da se bo tega ali onega izleta udeležilo najmanj 300 oseb, bodo plačali izletniki tretjinsko vozno ceno potniškega vlaka za oddaljenost 100 km.

3. Za primer, da bi se za posamezen vlak ne moglo garantirati število potnikov, vendar pa bi bila frekvenca zadostna, bo železniška uprava uvedla izletniške vlake po polovični vojni ceni.

Na podlagi navedenih popustov torej nimajo poedini posetniki zleta, bodisi člani SKJ ali nečlani, ki so prišli na izlet z turizma, za izlete nobenih popustov, morejo pa doseči 50% oziroma 60% popust voznih cen, ako se zbero v zadostnem številu. Ako se zbere n. pr. 300 posetnikov izleta, ki žele potovati na Bled ali v Bohinj, bo plačal vsak izletnik za vožnjo tja in nazaj Din 24, za vožnjo Ljubljana - Maribor - Dravograd - Slovenjgradec - Celje - Ljubljana Din 48,50, za vožnjo na Sušak in nazaj Din 81, ali v Split in nazaj Din 133,50.

Zato je potrebno, da se javi vsakega društva takoj po prihodu v Ljubljano železniškemu odseku, ki bo imel svojo pisarno v Ljubljani. Istočasno bo plačal proti časovnemu potrdilu znižano vozno ceno za člane, ki so se prijavili za izlet, ter prejel legitimacijo za izlete. (Cena legit. Din 6). Prijav brez plačila znižane vozne cene železniški odsek ne bo upošteval.

V slučaju, da bi se izleti radi vremenskih nepravil ali nezadostnega števila izletnikov morali odpovedati, bo železniški odsek povrnil vnapraj plačano vozno ceno onemu, ki bo predložil časovno potrdilo.

Končno opozarjamo vsa društva na popust po § 2 Pravilnika SKJ, to je na 50% popust normalnih voznih cen za najmanj 10 članov. Potrebna uverjenja morajo društva izstaviti sama in jih prineseti s seboj. Za izlete po morju je odobrila Jadranska plovidba d. d. na Sušaku vsem tu- in inozemskim posetnikom zleta, ki se izkažejo z legitimacijo, potrjeno po zletnem odboru, da so se udeležili zleta, 50% popust rednih voznih cen na vseh progah do 8. julija. Enak popust je dovolila pod istimi pogoji za svoje proge »Dubrovačka plovidba« in sicer za prvih osem dni po zletu.

— Ameriški Sokoli na pokrajinskem zletu SKJ. Velicaste sokolske manifestacije pokrajinskega zleta SKJ se udeležijo tudi ameriški Sokoli. Njih delegacija pripeče že v nedeljo 25. t. m. ob 8.47 v vlakom preko Jesenic na ljubljanski glavni kolodvor. Občinstvo vabimo, da se udeležijo sprejema ameriške delegacije.

— Združenje trgovcev v Ljubljani prosi vse člane, da za sokolske slavnosti v Ljubljani tudi primerno okrasijo svoje izlozbe. Združenje apelira na trgovce, da po možnosti danes glede na nastop sokolskega naraščaja trgovine že ob 18. zapro.

— Ljubljanski in okoliški pevci, udeležite se drevi ob 20.30 Vekoslavom Spinčiču posvečenega spominkega večera na Taboru. Zberemo se ob 20.15 na Taboru pred pravoslavno kapelico. Hubadova pevka župa.

— Drevo bo vozil vlak ob 22.33 na Rakek za naraščaj in deca.

Publika je nagajala slovansko umetnico do zaključka predstave z najprisrčnejšim priznanjem.

Velik večer pa je imel snoči tudi naš Figaro, g. Primožič. Ze na raznih velikih odrih je kreiral to partijo in zanj hvala najstrožje publike in kritike. Snoči je bil zopet enkrat na svojem visku: v igri živahen, poln domislje, elastičen in skočen, v spevu močan in bogat krasnih efektov. V vsem in v vsaki posameznosti je prinesel kreacijo, ki je vsesplošno zadivljala.

Partija Almavive je posebno težavna, ker je kolorirana; g. Banovec pa jo obvladuje boljše kot vsak naš dosedanji tenor. V igri in spevu ustreza ter je imel prizore, v katerih se je uveljavil polno in zmogovito.

Prav odlični, glasovno imponujoči, zdrav svež, prodoren, v igri dovršen Basilio je bil g. Marjan Rus. Imel je prav posebno srečen večer in zaslužil neomejeno priznanje. Pevec čudovitega napredovanja, ki imponira z naglico, s katero stopa v prvo vrsto naših solistov.

Doktor Bartolo g. Zupana pa je že slavno znan po svoji neodoljivi humorosti, bogati igri in učinkovitosti speva, ki se uveljavlja pri vsaki predstavi. Končno moramo navesti še go. Španovo, ki kot Marcellina polno ustreza.

Gledališče je bilo dobro zasedeno, a bi bilo lahko boljše. Vsem, ki niso prišli, je lahko zelo, zelo žal, da so zamudili užitek nepopisne krasote in izvrstno predstavo.

Fr. G.

ŽENSKA KAZNILNICA

Idilična ljubezen lepe cvetličarke in mladega inženjerja!

Nedolžno obsojena na električni stol!

Rešitev iz objema smrti! Revolucija v ženski kaznilnici! Globoko ganljivo filmsko delo o dveh nedolžnih na smrt obsojenih ljubčih se srch!

Danes ob 4., 1/8. in 1/10. zvečer

Globoko znižane letne cene, a kljub temu premiera velfilma.

Vsako soboto nov Paramountov zvočni tednik!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Praznik RK v Kranju

Kranj, 20. junija.

Pretekla nedelja je bila posvečena Rdečemu križu. Skrajno neugodno vreme je onemogočilo nameravano prodajanje cvetic, ki ga bo nadomestila nabiralna akcija, ki bo izvedena v doglednem času. Lepo pa je uspela dopolnenska prireditve krajevnega odbora Rdečega križa v telovadnici realne gimnazije. Kljub hudim nalivom se je zbralo v telovadnici veliko število ljudi. Prireditve je posetil mestni župan g. Ciril Pirč, predsednik Narodne Obrane notar g. Tavze, direktor gimnazije g. dr. Dolar, predsednica Kola jugoslovanskih sester ga Sabothyeva in načelnik Gasilskega društva g. Ricci Mayr.

Navzoče je pozdravil in nagovoril predsednik krajevnega odbora RK sreski načelnik g. dr. Ogrin. Nato je tajnik osrednjega odbora RK v Ljubljani šolski ravnatelj g. Malnarč v preglednem govoru pomenil ustanovitve, pomen, namen in naloge Rdečega križa. Očrtal je delo te človekoljubne organizacije v mirnem in vojnem času ter uspešno delovanje organizacije v naši banovini, kjer je že večkrat prikočila potrebnim na pomoč. Kvintet gimnazijev je zapel par pesmi. Potem je tajnik RK nadzornik g. Vilko Rus razdelil 84 udeležencem osnovnega samaritanskega tečaja diplome od legitimacije o uspešno prestanem tečaju. Vsi gojenci in gojenke osnovnega tečaja so se vpisali v višji samaritanski tečaj. Osnovni tečaj se je vršil v mesecih februarju in marcu. Vodila sta ga sanitetni referent g. dr. Božidar Fajdiga in zdravnik g. dr. Josip Bežek. Tajnik tečaja je bil učitelj g. Lasič. Po razdelitvi je predsednik g. dr. Ogrin razložil pomen samaritanskih tečajev, zahvalil se je obema vodjama in tajniku tečaja, ki je vsestranski uspel. H koncu pa je nazdravil pokrovitelja RK Njih. Vel. kralju in kraljici ter pokrovitelju Podmladka RK prestolonasledniku Petru. Prireditve je bila dokaz vnetega humanitarnega delovanja krajevnega odbora RK v Kranju.

Živilski trg

Ljubljana, 21. junija.

Meščani ne opažajo na živilskem trgu, kako slaba letina se nam obeta ter da bodo kmetje zaradi neprestanega deževja marsikje stradali tudi krompirja. Na trgu je preko potrebe sočivja in zelenjave. Cene tudi stalno padajo letošnjemu sočivju, čim bolj se bližamo poletju. Zelo konkurirajo tudi letos s kmetičami prekupčevalci, ki prodajajo sočivje, zelenjavo in sadje, vedno tisto blago, ki ga gospodinjje kupujejo najbolj. Ceno nastavijo vselej nekoliko nižjo od običajne višine, kar pri gospodinjah tudi vedno odloča. Kmetice, ki prodajajo le po nekaj kg krompirja, salato po kosarščicah po nekaj meric graha, čakajo navadno kupcev zama po več ur, dočim prekupčevalci prodajajo neprestano v potu obraza samo po nekaj vrst sočivja, s katerim so pa založeni tako, da lahko tudi nekaj zaslužijo. Kmetice pa ne morejo prodati sočivja, čeprav ga ponujajo po prav tako nizki ali še celo nižji ceni. Treba je pač poznati kupčijsko psihologijo.

Tako so danes gospodinjje kupovale s posebno vneto pokvarjenim grah, ki je bil po dinarju. Vendar je škoda tudi dinarja, če ga vržeš takorekoč proč. Pri drugem prekupčevalcu so se gospodinjje trgale za črešnje, ki so bile po 5 Din kg. Medtem so nekatere kmetice prodajale domače črešnje po 3 Din kg, ki pa tudi v resnici niso bile več vredne. Po večini so pa prodajale črešnje po 7 in 8 Din, a nekatere tudi po 6 dinarjev. Odloča pa dinar razlike v ceni. Jutri gospodinjje ne bodo kupovale črešenj

pri kmetičah, čeprav bodo ponujale najlpeše po 5 Din, če jih bo prekupčevalec prodajal za 50 par ceneje.

Na kmetičem sadnem trgu je bilo danes toliko borovnic, da so jih ponujali že po 2 Din liter, a jih kljub temu niso mogli prodati. Gob je pa bilo malo. Menda je celo za gobe preveč vlažno, odkar nas nebo tako pogosto blagoslavlja. Jurčke so prodajali danes po 3—5 Din merico. Rdeče jagode so se pocenile od 8 Din liter na 5 Din. Branjevci so bili dobro založeni tudi s stročnim fižolom, ki je zdaj že po 7 Din kg, s novim krompirjem, ki se je pocenil na 2,50—3 Din kg, s kumarami, ki so po 8 Din kg itd. Mnogo novega krompirja so imele tudi že kmetice, ki so ga v splošnem prodajale po 3 Din. Pojavil se je tudi že tako zvan kufeljar (krompir), ki je po 4 Din kilogram. Med celimi grmadami glavne salate je že precej takih zvez »štucarice«, ki jo prodajajo po komadu, 4 grme za dinar. Precej je domače cvetače, komad po 3—5 Din. Posebnost je domači grah, ki je užiten stroji. Prodajajo ga po mericah po 2 Din.

Pri mesarjih in na perutninskem trgu ni bilo posebnega prometa. Jaje gospodinje ne kupujejo mnogo, zato se drži cena na primerni višini, odn. nižini, najlepša so po 16 do 18 komadov za 10 Din, mnogo jih je pa tudi po 50 par komad. Goveje meso je po 10 Din, kravje pa po 7—4 Din kg. V splošnem so cene mesa nespremenjene.

Prva pomoč pri mlatilnicah

Ljubljana, 21. junija.

Banska uprava je žadala odredbo, da morajo biti vse mlatilnice, ki delajo obrtoma, opremljene z omario za prvo pomoč. Omariče morajo vsebovati naslednjo opremo:

1. Zavoj obliža;
2. 5 manjših in 5 večjih omotov povojev (patron).

Zavoj obliža je dolg 20 cm, širok 6 cm in ima v sredini prilepljeno jodoformovo gazo, ki je dolga 20 cm, široka 3 cm; zložena je šestokratno ter je v cvetki enake gaze iste dolžine in širine (20×3 cm). Obliž je prevlečen z organinom, ki sega čez robo obliža.

V povojnem omotu (patroni) je 5 m dolg in 8 cm širok kaliko-povoj s tkanimi robci; 12 cm pred koncem povoja je nani prista hidrofilna gaza, dvanaestkratno zložena, v manjših patronah 6 cm dolga, 8 cm široka, v večjih pa 10 cm dolga in 8 cm široka. Gaza je prista tako, da svobodni krak kaliko-povoja krije gazo, na to pa je namotan ostanek povoja. Povojni omoti (patrone) morajo biti sterilizirani in zaviti v čvrstem steriliziranem omotu.

3. 2 kaliko-povoja po 5 m, 8 cm;
4. 2 trikotna robca, 4 varnostne igle;
5. 3 zavojčke bele vate po 10 gr;
6. 1 zavoj navadne vate 100 gr;
7. 50 g jodove tinkture v steklenici s steklenim zamaškom;

8. 300 g tekočine za opekline (Olei Lini, Aqua Calcis ali 150,0);

9. 1 maltno anatomsko pinceto;
10. škarje za striženje povojev (s privto glavic);

11. 1 m Esmarchove gumijeve cevi ali podveze za žile za ustavljanje krvavitve;
12. oporne obloge za zlomljene kosti (Kramerejeve: 4 komade po 50 cm dolge).

Omariča naj se zapira s pokrovom in naj sestoji iz manjšega premakljivega gornjega dela za male predmete ter spodnjega starnega za večje predmete. Steklenice s tekočino morajo biti zavarovane zopre razbitje in razlivanje vsebine.

Na notranji strani pokrova mora biti pritrjen seznam lečil.

Omariča mora imeti na dveh straneh kovinske ročaje za nošenje in mora biti stalno zaklenjena, ključ pa pritrjen na sam omarič.

Tej odredbi je ugoditi najkasneje do 1. oktobra 1933. Izvršitev se bo v smislu čl. 9. zakona o inspekciji dela (Ur. list z dne 21. aprila 1922, št. 106-39) nadzorovala.

Vsaka prekršitev te odredbe se bo kaznovala po drugem odstavku čl. 23. citiranega zakona.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«

v SISKI (za mlince). — Tel. 33-87.

Ery Bos, Peter Lorre in Theodor Loss v kriminalnem velfilmu izredno napete vsebine

„Dama in smaragd“

Predstave: danes ob 18½ in 20½ uri, jutri ob 20½ uri.

Pride! Pride!

NEKOČ JE BIL VALČEK.

Martha Eggerth.

Kakor v pravljici

Novo mesto, 20. junija.

Z žužemberškega sejma se je te dni vračal kmetič. Kot bi slutil nesrečo, je dal denar, ki ga je izkupil za vole, svoji 12letni hčerki. In na samotnem kraju nad Krko ga je res nekdo napadel iz zasede, ga vrgel na tla ter ga pretepal, zahtevajoč od njega denar. Hčerka je med tem pobegnila in kmalu dospela do prve samotne kmetije. Sama kmetica je bila doma in deklica jo je prosila za varstvo pred roparjem, ki je napadel njenega očeta na cesti. Povedala je kmetici tudi, da hrani denar ona. Kmetica jo je skрила v klet, da bi je ropar ne našel. Napadalec pa je bil kmetičin mož, ki se je kmalu vrnil in potožil ženi, da napadeneč ni imel denarja. Žena mu je brž povedala, da ima v kleti zaprto deklico, ki skriva očetovo blagajno. Sklenila sta, da se polastita denarja, deklico pa spravita v kraj. Trepetaje je ubožica vse to čula skozi tenko steno. Naklep je bil, da jo sežge v peči, ki jo je žena tudi takoj močno zakurila. V smrtnem strahu se je deklica posrečilo pobeegniti skozi ozko okence in došla do ljudi, ki so jo peljali do orožnikov. Ti so takoj odšli na samotno kmetijo in našli razbeljen mož. Na vprašanje, čemu tako kasno tak ogenj v peči, je žena odgovorila, da bo pekla kruh. »Težko bo šlo,« sta menila orožnika, »kvas vam je ušel iz kleti,« in odvedla sta zločinski par pravici v roke.

Beleznica

Koledar.

Danes: Sreda, 21. junija katoličani: Alojzij, Vekoslav, Vera, pravoslavni 8. junija.

Kino Matica: Zenska kaznilnica.

Kino Ideal: Zaprt.

Kino Šiška: Dama in smaragd ob 18.30 in 20.30.

Sklepna produkcija gojencev drž. konservatorija ob 20 v Unionu.

Telovadni nastop naraščaja in deca ob 18. na stališču v Tivoliju.

Spominski večer za pok. Vekoslavom Spinčičem ob 20.30 v sokolski dvorani na Taboru.

Dežurne lekarne.

Danes: Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Leustek, Resljeva cesta 1.

DRAMA

Sreda, 21. junija: Okene. Red B.

Četrtek, 22. junija: Roksi. Poletni abonma C in D.

Petek, 23. junija: Tartuffe. Red A.

OPERA

Sreda, 21. junija: Jim in Jill. Red Sreda.

Četrtek, 22. junija: Marta. Red A.

Petek, 23. junija: Jim in Jill. Red D.

Izped sita in rešeta

Očeta Radetzkega smo torej srečno doživali in spravili na mestno pristavo; najprej je šel tja njegov kip, čez pčilih 15 let pa še podstavek in tako je izdrto zopet eno bruno iz očesa našega patriotizma. Upajmo, da se bo tudi Radetzkega koračnica sčasoma preživela, če prej ne, pa čez 15 let. Naglica ni nikjer dobra. Tako se počasi sicer, toda zanesljivo levimo in če pojde tako naprej, se nam ni treba bati, da bi imeli naših otrok otroci še kakšne pomisleke zoper odstranitev podstavkov bivše cesarsko-kraljeve slave.

Sicer pa podstavkov ne kaže omalovaževati. Nočemo trdit, da so potrebni za bodoče čase in za vsak slučaj, nikakor ne. Pač bi jih pa lahko s pridom porabili že zdaj. Koliko zaslužnih mož imamo, ki jim še nismo izkazali dolžne hvalečnosti s spomeniki. Pa bi v teh hudih časih mnogo prihranili, če bi postavljali njih doprsne kipe kar na stare podstavke. Če se je našel za podstavek presvitelega cesarja Franca Jožefa zaslužen mož, ki mu je dostojno mesto na njem, ni vrag, da bi naš hvalni narod ne premožeg vrliga sina, ki bi v bronu ali mavcu odliči v veseljem in ponosno stopil na podstavek očeta Radetzkega. Čemu bi se ženirali, bitte sehr?

Modri vlak

na Dolenjskem

Doslej v naši banovini 43.932 posetnikov.

Trebnje, dne 21. junija.

Ves novomeški srez je sprejel potujočo kmetijsko razstavo z največjim navdušenjem. Povsod, kjer se je ustavil modri vlak, so prihajali ljudje v trumah, ponekod so pa priredili tej z velikimi žrtvami prirejenim kmetijskim potujoči šoli prirečen sprejem. Tako je bilo tudi v Trebnju, kjer so z vseh hš plapolale državne zastave, postaja sama je bila pa vsa v cvetju ter okrašena tudi s sliko Nj. Vel. kralja. Ko je včeraj ob 7. v. vlak privozil na postajo, so ga tam pričakovali Sokoli, gasilci, narodne noše, šolska mladina, uradniki in mnogo občinstva. Prirediteljem je izrekel prisrčno dobrodošlico župan g. Josip Zupančič, za njim pa sreski načelnik g. Logar, ki je izrekel tudi zahvalo kralju. Za pozdravne besede se je zahvalil vodja razstave inž. Sadar, v imenu župljanov je pa še spregovoril dekan g. Ivan Tomažič, ki je podčrtal veliko skrb vlade za kmetijstvo ter velik moralen uspeh razstave. Nato je bil ogled razstave, ki je bila zelo dobro obiskana, prav tako so bili dobro obiskani tudi poučni filmi. Trebnje je bilo z razstavo zadovoljno, upamo, pa, da prireditelji s sprejemom in obiskom tudi.

Prvotno smo slišali, da je pripravljeno lepo darilo milijontemu posetniku potujoče kmetijske razstave, zdaj se je pa pokazalo, da kljub velikemu zanimanju tolikega števila posetnikov razstava v naši banovini ne bo dosegla, kar je tudi razumljivo, saj bi si jo moral ogledati skoraj vsak prebivalec, ker šteje naša banovina 1.144.194 prebivalcev. Pač pa bo doseženo v dravski banovini število 100.000 in stotisoči posetnik dobi darilo. Po mnenju vodstva razstave bo doseženo to število nekje v Prekmurju.

Tudi na Dolenjskem je zanimanje za potujočo kmetijsko razstavo zelo veliko. V Višnji gori je imela 1147 posetnikov, v Stični 1063, v Trebnju 2305 (šolske mladine 833, učiteljev 36, proti vstopnini 463, brezplačno 973), v Mokronogu pa 2449 (šolskih otrok 1207, učiteljev 36, proti vstopnini 806, brezplačno 400). Doslej je imela potujoča kmetijska razstava v dravski banovini 43.932 posetnikov.

Gospodarstvo

Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana, dne 20. junija 1933. Danes se je vršil občni zbor TRBOVELJSKE PREMOKOKOPNE DRUŽBE pod predsedstvom gospoda André LU

A. D. Emery:

Dve siroti

Roman

Odločila se je za oprežno čakanje. Ni pa več hodila k svoji podnajemnici, kakor spočetka. Kmalu se je začela izogibati tudi viteza, če ga je slučajno videla na stopnicah.

Roger je imel preveč skrbi v glavi, da bi opazil, kaj se godi. Ali je mogel poslušati nasvet svojega strica in izpolniti kraljevo željo? Vsa kri mu je silila v glavo pri misli na zapuščenost, ki bi ji zapadla Henriki, s katero ga je vezala nepremagljiva naklonjenost. Zadostovalo je, da so mu govorili o ženitvi, pa je vzplamtela njegova ljubezen pred njim z vso silo... In tišči hip je dozorel v njem trden sklep, odkriti Henriki plamtečo ljubezen, ki jo je tako skrbno skrival pred njo.

Tudi za Henriko je napočil dan, ko je naenkrat začutila v sebi vročo ljubezen do Rogera in ko je vsa prestrašena vzdiknila:

— O, moj bog!... Ljubim ga! Ah, če bi ne bilo ubogo dekle tako zbegano in razočarano nad življenjem, s kakim sladkim zaupanjem bi bilo pričakovalo, da ji Roger odkrije svoje srce, s kakim čisto iskrenostjo bi bilo odgovorilo na njegovo priznanje!

Toda Henrika je imela noč in dan pred očmi grozne trenutke pred ugrabitvijo... Neprestano so ji zveneli v ušesih Luizin kliki na pomoč.

Spomnila se je, kako so jo neznani lopovi ugrabili in kako je prestrašena Luiza s pretresljivim glasom kričala: — Sama!... sama!... Moj bog, kaj naj počnem?... Kam naj se za- tečem?

Kako bi bila v svoji ljubezni sreč- na, če bi ji ne mučila srca ta bole- st, ta obup!

Kako navdušeno bi bila stopila na- proti priznanju, ki ga je čitala na Ro- gero- vemu ustnih in ki mu je bila potreb- na samo ena vzdušajoča beseda, pa bi privrelo iz srca!

In čez tri mesece sta prišla šele do tega uvoda v medsebojno ljubezen, ki sta jo skrivala klub njenemu žaru.

Ko je pa vitez de Vaudrey spoznal, da more pričakovati od grofa de Lin- eresa samo strogosti, ko mu je stric po burnem prizoru v kabinetu policijskega ravnatelja jasno povedal, da hoče zlomiti njegovo voljo, je Roger sklenil napraviti konec tem razmeram, ki so vsak dan bolj grozile oskruniti Henriki- no čast.

Trdno je bil sklenil odkriti svoje srce nji, ki žal ni imela nikogar več na svetu, da bi ji svetoval, ko se bo odločala o svojem srcu in časti.

In tako je vitez močno utripalo srce, ko je hitel k Henriki. Bilo mu je mučno že stotič ponavljati, da je nje- govo prizadevanje zaman, da slepe si- rote ne more najti.

Ni imel poguma priznati, da ni no- benega upanja, da bi našel njeno slepo sestro.

Hitel je na vso moč k Henriki in spetoma se je zaletel v staro beračico, ki ga je milo prosila miloščine.

— Usmilite se nesrečne...

Hitro je zavil za vogal in konec stavka, — beseda »slepe« ni več do- segel njegovega ušesa.

In tako se je gredoč mimo dotaknil

cunji, ki jih je imela na sebi uboga Lui- za, ne da bi jo opazil.

Slišal je njene vzdihne in ihtenje, to- da moral se je žuriti, da bi čim prej prišel k Henriki in ji povedal, da ne upa več, da bi kdaj našel nesrečnico, ki jo je bila usoda malo prej privedla v neposredno njegovo bližino, ne da bi kaj vedel o tem...

XXXIX.

Snežilo je vso noč.

Trg sv. Sulpicija je bil podoben beli planini, ki so se od nje odražale kot sive lise okoliške hiše.

V trenutku, ko so odmevali iz lin bližnjega zvonika zadnji udarci pol- dne, se je ustavil nekdo pred cerkve- nimi vrati in se mimogrede ozrl po beračih, stoječih pred cerkvijo.

— Poldne! — je zamrmral sam pri sebi, — kmalu bosta tu.

Kar je zagledal v ozadiju ulice mo- ža, ki se mu je počasi bližal; in za- mrmral je razočarano:

— Ah, to je Jakob! Ni se mogel premagati, da bi ne prišel.

Bil je res Frochardkin ljubljenc, ki je prihajal po stari navadi na sestanek z materjo.

Danes bi morala Frochardka čakati po maši na trgu sv. Sulpicija, kajti prišedši do svojega brata je Jakob osorno vprašal:

— Kaj babnic še ni?

Beseda »babnice« je neprijetno dir- nila Petra. Odgovoril je suho:

— Ne, še ne. Mati in gospodična Luiza sta gotovo zaposleni drugje.

Toda Jakob je zagodrnjal srdito:

— Tu bi morali biti!... Saj je že ura velike maše... ura, ko je treba končati delo in požeti sadove.

Tudi Peter je čakal že nestrpno in brž je odgovoril:

— No, le pomiri se, pri prvem udar- cu zvona bosta tu... obe dve...

»Obe dve!« Ti dve besedi je izgo- voril Peter s posebnim naglasom, ki ga je pa Jakob preslišal, kajti zadovo- ljal se je s tem, da je zagodrnjal:

— Ne bo tako hitro, pokveka!

Peter ni mogel prikriti, da mu je hudo. Boječe se je približal bratu in s prosečim glasom je dejal:

— Jakob!

— No, kaj bi rad? — je zagodrnjal starejši Frochardkin sin. Peter si ni upal dvigniti oči, tolika je bila nje- gova zadrega; mirno in ponižno je od- govoril:

— Jakob, nekaj bi te rad prosil.

— Če gre za denar, — se je zakro- hotal ničvrednež, — te moram opo- zoriti, da ga nimam.

— Ne, saj ne gre za denar.

Jakob ni bil potrpežljiv.

— No, za kaj pa gre, če ne za de- nar? — je zarohnel na Petra.

— Če se vpriči Luize jeziti, ravnaj z menoj grdo... pretepaš me... to- da... nikar me ne zmerjaj s pokveko.

Če bi Jakob ne bil tako slabe vo- lje, bi bil počil v smeh, tako je pa na- mršil obrvi in odgovoril:

— Glej... glej!... Torej bo treba odslej spoštljivo govoriti z gospo- dom!... Seveda, seveda, rokavice si nataknemo, začije rokavice.

Jakob! — je vzdihnil Peter proseče.

— Torej te boli, če ti pravim po- kveka... Toda izvoli se ozreti na svoje krasno telo, — je nadaljeval Ja- kob porogljivo.

Peter je hotel še enkrat poskusiti omehčati bratovo srce.

Klara Zetkin umrla

V Moskvi je umrla včeraj znana voditeljica nemškega socijalističnega ženstva Klara Zetkin

V Moskvi je umrla včeraj najsta- rejša voditeljica socijalističnega žen- stva, znana nemška komunistična po- slanka Klara Zetkin, stara 76 let. Na seji nemškega državnega zbora lani 31. julija je bila starostna predsednica in to je bil njen zadnji nastop v jav- nosti.

Klara Zetkin, roj. Eissner, je bila rojena 5. julija 1857 v Wiederau-u na Sakskem. Po poklicu je bila učiteljica, pa se je že v zgodnji mladosti oklenila socializma in odpotovala v Pariz, kjer je živela z ruskim socialistom Osipom Zetkinom do njegove smrti. Zetkin je umrl, ko mu je bilo 80 let. S svojima dvema sinovima se je vrnila v Nemčijo in začela delovati v Stuttgartu, kjer ji je socialdemokratska stranka po- verila strankino žensko glasillo »Die Gleichheit«, ki ga je vodila do leta 1916. V Stuttgartu se je leta 1898 v dru- gič poročila s premožnim umetnostnim slikarjem Zundelom.

Obširno znanje in izredna govorni- ška nadarjenost sta ji kmalu pripomo- gla do uglednega položaja v socialistič- ni stranki. Od leta 1892 se je odliko- vala na vsakem strankinem zborova- nju. Bila je dolga leta članica nadzor- ne komisije; od leta 1916 do 1919 je urejevala žensko prilogo lista »Leipziger Volkszeitung«. Proti koncu vojne so jo zaprli. Že med vojno se je pridru- žila komunistom in od leta 1920 je bila komunistična poslanka v nemškem držav- nem zboru. Urejevala je glavno glasillo »Die Kommunistin« in revijo »Die kommunistische Fraueninternationale«. Prvotno je bila tajnica II. pozne- je pa III. internacionale.

Od pomladi 1924 je živela skoraj nepretrgoma v Moskvi, čeprav je bila še vedno članica nemškega državnega zbora. V Nemčijo se je vračala samo v važnih primerih, tako k razpravam o locarnski pogodbi, ki ji je odločno nasprotovala in jo označila za stabilizacijo versailleske pogodbe. V Moskvi, kjer so jo ob desetletnici komunistične revolucije posebno častili, je vodila predsedstvo mednarodne delavske po- moči in je stanovala v Kremu. V ju- liju 1929 se je vrnila iz Moskve, in si- cer zaradi resnih konfliktov med Sta-

lomom in vodstvom komunistične inter- nacionale. Kmalu je vodstvo nemške komunistične stranke v Moskvi predla- galo njeno izključitev zaradi zvez z iz- ključeno Brandlerjevo skupino. Klara Zetkin bi morala pred sodišče III. in- ternacionale, pa ni hotela. Posledica je bila, da je dobila iz Moskve ukor in nalog, naj se ukloni sklepom predse- stva komintern, sicer bo iz stranke iz- ključena. Pa tudi to ni pomagalo. Kljub temu pa ni bila izključena iz stranke, temveč nasprotno, leta 1930 je bila po- novno izvoljena v državni zbor.

Arabski prestolonaslednik

V Mekki je bil te dni z velikimi ce- remonijami proglašen za dednega prin- ca arabske kraljevine najstarejši sin Ibn-Sauda. Do lani je veljal Ibn-Saud kot čuvaj svetih mest islama za hed- žaškega kralja in negidskega sultana. Zdaj sta obe državi spojeni v eno, v arabsko-saudiansko kraljevino. Negid leži sredi arabskega polotoka, Hedžas se pa razprostira ob obali Rdečega morja in oklepa s svojimi mejami sveti mesti Mekko in Medino.

Ibn-Saud je potomec stare dinastije Vahabitov, ki je v 18. stoletju ogrožala Kairo. Ko mu je bilo 20 let, je pobegnil iz izgnanstva v Perzijskem zalivu in krenil s 25 jezdec v Negid, kjer je ho- tel zasesti sultanov prestol svojih pred- nikov. Bil je pa ranjen in svojega cilja ni mogel doseči. Ko so pa Angleži leta 1924 začeli podpirati Huseinov hege- monični pokret za enotno arabsko fede- racijo pod enim žezlom, je nastopil Ibn-Saud s svojimi puritanci proti islam- skemu svetemu mestu, ki ga je tudi za- sedel. Ibn-Saud ni samo političen in vo- jaški vodja svojih narodov, temveč tudi vrhovni cerkveni poglavar. Vahabiti- zem, ki velja za nekakšno puritansko muslimansko razkolništvo, priznava sa- mo koran za najvišjo avtoriteto in do- pušča samo njegovo doslovno razlago.

Čudni vzorci brez vrednosti

Niso vsi vzorci brez vrednosti ved- no brez vrednosti, kakor dokazuje pri- mer berlinske policije, ki je že dolgo opazovala dva sumljiva lastnika dam- ske konfekcije Goldenberga in Monte- ora. Policiji se je zdelo sumljivo, da možakarja tako pogosto potujeta v Švico ali Pariz. Zato so ju detektiv- nekega dne zadržali v trenutku, ko sta vstopila v pariski brzdovlak. Poveljali so ju na policijo, kamor sta morala od- nesti tudi veliki knjižni raznih vzorcev in blaga, modernih, apartnih, ceneni- h in sploh kakršno si je kdo želel.

Na policijskem ravnateljstvu so si vzorce za zanimanjem ogledali, pa so presenečeni gospodje opazili, da je rob, kjer so bili koščki blaga pritrjeni na papir, nekak čudno debel. Bilo je lah- ko blago za poletne obleke in zato so bili debeli robovi tem bolj čudni. Poli- cijski uradnik je odtrgal en vzorec in našel pod njim lepo zložen tuj banko-

vec. Hitro so bili odtrgani vsi vzorci in na mizi se je nabral lep kupček ban- kovcev za 28.000 švicarskih frankov, 10.000 francoskih frankov, 530 dolar- jev in 11.000 nemških mark. Ves denar je bil namenjen za Pariz, kamor sta ga hotela Goldenberg in Monteiro vtihot- apiti. Seveda sta morala ostati na po- diciji in se posloviti od svojega denar- ja.

Iz Novega mesta

— Niži tečajni izpiti na realni gimna- ziji so bili v ponedeljek popoldne zaključ- ni. K izpitu je bilo pripuščenih 22 kandi- datov in 7 kandidatkinj, skupno 29 absol- viranih nižješolcev. Izpita oproščena je bila dijakinja Sonja Hočevar. Poleg nje je položilo izpit 13 dijakov in dijakinj, 9 jih ima popravni izpit iz enega predmeta, se- dem pa je odklonjenih za leto dni. Odlome- ni položaji izpit iz matematike, prav do- bro Hočevar Sonja (oproščena), Črnivšek Franc, Kambič Ivan in Vandot Branko; iz- delali so: Hribar Miroslav, Klemenčič Ru- dolf, Misjak Ivan, Prešeren Mihael, Sedlar Jožica, Šega Vincenc, Vukšinič Dragan, Zdravič Emil in lanski četrtišolec Franc Pucelj, ki je napravil istočasno tudi za- ključni izpit na tukajšnji meščanski šoli.

— Sprejemni izpiti za gimnazijo se bo- do vršili prihodnji torek 27. t. m. ob osmih na realni gimnaziji. Prošnje je vložit do vstetega 23. junija. Lastnorčno napisane prošnje morajo biti kolkovane s 5 Din ter jim morata biti priložena rojstni list in zadnje spričevalo.

Šolski koncert priredi jutri zvečer v veliki dvorani Šolskega doma tukajšnja podružnica Glasbene Matice. Nastopijo go- jenci in gojenke klavirskega in violinske- ga oddelka kot tudi mladinskega zbora in orkestra. Interni nastop gojencev bo na- slednji ponedeljek 26. junija. Opozarjamo vse prijatelje glasbe in petja!

— Šmihelska razstava dekletske osnovne in meščanske šole je nekaj posebnega. Že risbe in pisani izdelki presenečajo, ročna dela pa so povečini najvišje vrednosti. Pač najboljši dokaz, do kakih uspehov lahko pridevamo smoteno šolsko delo. Zavodu in učenkam vse priznanje!

— Strela je udarila v nedeljo popoldne v Blažičev kozolec v 2. in 3. vasi in ga za- zgala. Kozolec je bil poln mrve, ki je de- loma zgorela, ostala pa je zakajena in premočena, neporabna. Škode je več jurjev, zavarovalnice nobene.

— Javno produkcijo gojencev klavirske- ga in violinskega oddelka mlad. zbora in orkestra priredi Glasbena Matica, podru- žnica v Novem mestu, v četrtek, 22. t. m. ob 20.30 v veliki dvorani Šk. doma; pričakovati je, da se bodo ljubitelji neposre- dne glasbe in njene obratne odobrovemu vabilu polnoštevilno odzvali. Program je pester, prispevki v prid glasbene šole pro- stovoljni. Interni nastop gojencev bo v po- nedeljek, 26. t. m. ob 18. v mali dvorani GD, redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v podružnični sobi v soboto, 15. ju- lija ob 20. Odbor.

V ŠOLI

Učiteljica vpraša deklico, zakaj se piše drugače kakor njena mati.

— Zato, ker se je moja mati omo- žila, jaz pa ne, — se glasi odgovor.

O, TI MOŽJE!

— Zenica, ta pevka ima sijajno ko- loraturo.

— Da te le sram ni! Raje bi poslu- šal petje, ne pa da paseš oči na takih nemoralnih rečeh.

V KITAJSKIM KINU

V kitajskem kinu je bil velik napis: Ne kadite, mislite na požar v Kantonu.

Pod ta napis je pa nekdo pripisal: Ne pljuvaite po tleh, mislite na poplavo v Kankau.

Nimate še prospekta hotela

„JADRAN“ — JELSA!?

(Otok Hvar)

To je edini hotel s SLOVENSKO upravo; zato svoji k svojim! — Prospekti v vseh potniških pisarnah na razpolago!

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

OCARJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hi- zro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse infor- macije brezplačno.

Telef. interurban 24-59 Viharjeva c. 38 (nasproti nove carinarnice)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuřiva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tre- mi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telef. interurban 21-57 Masarykova c. 9 (nasproti tovornega kolodvora) 159

KUPIM

LES ZA STAVBO

kupi Angela Majcen, Nova vas št. 2, Celje. 2714

PRODAM

MOSKO DIRKALNO KOLO dobro ohranjeno, znamke Bi- ancki, poceni prodaja Mirko Ogorelec, Škofljica. 2732

ČREŠNJE

sveže, trde, mlad krompir, grah kilogram 4 do 5 Din franko brzdovozno razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 2716

FOTOAPARAT

10 krat 15, dvojni izteg, apla- nat, Ibrso zaklop, ugodno na prodaj. Poizve se pri M. Golja, Cankarjeva 50, Bled I. 2712

NEPREMIČNINE

SPORTSKA DELAVNICA v Zagrebu, z vsemi potrebnimi stroji za izdelavo letnih in zimskih potrebščin v vsej državi, dobro uvedena, na pro- daj zaradi odpotovanja za 100.000 Din. Ponudbe na Vla- do Peternell, Zagreb, Illica 252. 2715

GOSTILNO

vsled smrti po zelo ugodni ceni prodaja Zafuta, Zagrad št. 22, Celje. 2724

SIGURNA EKSISTENCA Na prodaj kompletna ter naj- modernejša delavnica za po- pravila in renoviranje avto- gum in vseh gumastih predme- tov. Cena zelo ugodna, samo za gotov denar. I. Semo, Zagreb, Jurišićeva ulica 5. 2713

STANOVANJA

250 DIN MESEČNO

dvosobno stanovanje s pritkli- nami in vrtom. — Naslov v upravi »Slov. Narodac. 2727

RAZNO

Na obroke! — Na hranilne knjižice!

POHIŠTVO.

Moderne orehove, politirane spalnice, črešnjeve spalnice, masivne, šperane spalnice, pleskane 3000 Din, pleskane spalnice 1800 Din, kuhinjske oprave 850 Din, kuhinjske kredence 450 Din, omare 380 Din, postelje 200 Din.

Kdor si želi nabaviti poceni in trpežno pohištvo, naj se oglasi pri nas. Sprejemamo po- pravila in naročila po konku- renčnih cenah.

Se priporoča

mizarstvo »Sava«, Kolodvorska 18 — Miklošičeva 6. — Telefon 2780. 41-L

Če greste v letovišče

ali pa če ostane- te doma, kopalni plašč boste potre- bovali. Moderno vzorčast v barvi nesprenemljiv frotir pri

A. Žlender, Mestni trg 22

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/7

SLUŽBE

FOTOGRAFIJA

Absolutno spretnega fotograf- skega pomočnika, ki je zmno- žen najfinjšega dela, iščem. Le gospodje, ki zamorejo naj- boljše delati, naj se javijo na naslov: Karl Rechnitzer, foto- graf, Pančevo. 2722

FOTOGRAF

ki je več Leica-del, dobi na- meščenje na Kranjskem s 1. julijem pod dobrimi pogoji. Obširne pisemne ponudbe po- šlji »Perfekte Kraft 7939« na Piras, Praga, Bredovska 1, Češkoslovaška. 2735

Specijelni entel oblek

ažuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinjša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrkelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj; entlanje, izdelovanje gumbic. Vsled najmodernejša ureditve podjetja — najnižje cene.

ZAHVALA

Za obilne dokaze iskrenega sočustvova- nja za pokojnim srčno ljubljnim in ne- namestljivim soprogom, očetom, bratom, stricem in tastom, gospodom

Francem Vrhovcem

dimnikarskim mojstrom in posestnikom

se vsem najprisrčneje zahvalujemo.

Posebno zahvalo pa smo dolžni častiti duhovščini, g. dr. Igličarju, Zadrugi dimni- karjev, gasilec in Olepševalnemu dru- štvu v Rožni dolini za poklonjen krasne vence in cvetje kakor tudi vsem ostim, ki so dragoga pokojnika spremili v tako čast- nem številu na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 20. junija 1933.

ZALUJOČI OSTALI.